

Vergaderjaar 2020–2021

31 066

Belastingdienst

Nr. 872

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2021

Tijdens het wetgevingsoverleg d.d. 28 juni jl. over de incidentele supplementaire begrotingen inzake de kwijtschelding van schulden van toeslagengeduceerden heb ik u toegezegd naar aanleiding van een suggestie van het lid Kat (D66) u schriftelijk te informeren over het stappenplan voor het afwikkelen van schuldhulpverleningstrajecten. In de Kamerbrief van 20 april 2021 is aangekondigd zo snel mogelijk in een oplossing te willen voorzien voor de geduceerde ouders van de problemen bij de kinderopvangtoeslag die zich in de wettelijke schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) of in een buitengerechterlijke (nader te noemen: minnelijke) schuldregeling bevinden.¹ Daarop is op 1 juni 2021 het Besluit compensatie geduceerden in schuldentraject gepubliceerd.² Dit besluit regelt dat de Wsnp-bewindvoerder voor geduceerde ouders in de Wsnp op aanvraag een bedrag gelijk aan de vorderingen van schuldeisers van de geduceerde ouder krijgt uitbetaald. Ook regelt het voor geduceerde ouders in een minnelijke schuldregeling dat op aanvraag van de schuldhulpverlener een bedrag wordt betaald gelijk aan de openstaande vorderingen waarop de schuldregeling ziet. Het is de bedoeling dat dit besluit later zal worden opgenomen wetgeving. Op dit moment is bij ons van 514 geduceerde ouders en 76 huidige toeslagpartners bekend dat ze in Wsnp-traject zitten, van 1.172 geduceerde ouders en 152 huidige toeslagpartners van geduceerden is bij ons bekend dat ze in een minnelijk traject zitten.³

Met deze brief informeer ik u, mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over het stappenplan op basis van het beleidsbesluit voor het afwikkelen van Wsnp- en minnelijke schuldhulpverleningstrajecten voor geduceerde ouders. Ik informeer u over het proces zoals dit op dit moment uitgewerkt is en vastgelegd in het

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 812.

² Stcrt. 2021, nr. 28303, Stcrt. 2021, nr. 103575.

³ Peildatum 28 juni 2021

beleidsbesluit. Als in de uitvoering blijkt dat (fundamentele) aanpassingen nodig zijn, zal ik u hierover informeren.

Stappenplan

De uitvoering van het Besluit compensatie gedupeerden in een schulden-traject bestaat uit vijf stappen: garantstelling, inventarisatie, verificatie, indienen en uitbetalen. Voor Wsnp- en minnelijke trajecten zijn de stappen nagenoeg gelijk. Eventuele verschillen zullen per stap worden toegelicht.

Stap 1: Garantstelling:

De overheid staat garant voor het afbetalen van de schulden van ouders in een Wsnp-traject en een minnelijke schuldregeling, zoals gespecificeerd in het beleidsbesluit. De bewindvoerders in een Wsnp-traject ontvangen allen een garantstellingsbrief voor alle ouders in een Wsnp-traject. Op dit moment zijn 315 brieven verstuurd naar bewindvoerders van gedupeerden in Wsnp- of minnelijke trajecten. De bewindvoerders van gedupeerden en huidige toeslagpartners in de Wsnp die voor juni positief uit de lichte toets zijn gekomen ontvangen per medio juli een brief. We zijn voornemens om periodiek brieven te sturen naar de bewindvoerders van gedupeerden die na juni uitbetaald zijn of worden. Voor buitenrechtelijke schuldregelingen zijn afspraken gemaakt met de NNVK en de VNG. Schuldhulpverleners hebben een algemene garantiebrieven ontvangen, waarin staat welke (afbetaalde) schulden worden overgenomen door de Belastingdienst/Toeslagen.

Stap 2: Inventarisatie

De Wsnp-bewindvoerder, of schuldhulpverlener in geval van minnelijke schuldregelingen, maakt een inventarisatie van de openstaande vorderingen van de gedupeerde die onder het Wsnp- of minnelijke traject vallen. Belangrijk om op te merken hierbij is dat niet alle schulden van gedupeerde ouders onder een Wsnp- of buitengerechtelijk traject vallen. Strafrechtelijke vorderingen, ontnemingsvorderingen, schadevergoedingen en fraudevorderingen mogen niet meegenomen worden en vallen daarmee ook niet onder de voorwaarden van het besluit.^{4 5} De inventarisatie in de Wsnp resulteert in een verificatielijst.

Stap 3: Verificatie

De Wsnp-bewindvoerders zijn per brief door de Belastingdienst/Toeslagen gevraagd om op basis van de inventarisatie een verificatielijst voor de gedupeerde ouders op te stellen, met uitzondering van de vorderingen zoals genoemd onder stap 2, en de betreffende schuldeisers aan te schrijven met de boodschap dat de Belastingdienst/Toeslagen zorgdraagt voor de volledige betaling van de schulden op de verificatielijst. Na het opstellen van de voorlopige crediteurenlijst (lijst van alle vorderingen van de gedupeerde ouders) vraagt de Wsnp-bewindvoerder een zogenaamde verificatievergadering aan bij de rechtbank. Tijdens de verificatievergadering wordt de crediteurenlijst door de rechtbank vastgesteld. Zodra het proces-verbaal van de verificatievergadering is opgemaakt, kan de lijst van erkende schuldeisers worden gedeeld met de Belastingdienst/Toeslagen.

⁴ Zie onderdelen 2.1 en 2.2 van het Besluit

⁵ Bij de minnelijke regelingen wordt gebruik gemaakt van de uitgangspunten zoals vermeld in het NNVK convenant en bijbehorende addenda. Dit kan betekenen dat strafrechtelijke vorderingen (niet saneerbare vorderingen) weliswaar mee mogen lopen in een schuldenregeling, maar dat de restschuld hiervoor niet wordt kwijtgescholden.

De Wsnp-bewindvoerder stelt vervolgens een aanvraag tot uitbetaling op, op basis van de door de rechter vastgestelde crediteurenlijst. Deze aanvraag bevat:

- a. het bedrag van de vorderingen op de lijst van erkende schuldeisers, dan wel in voorkomend geval, het bedrag van de vorderingen van alle bij de bewindvoerder bekende schuldeisers;
- b. een berekening van de vergoeding voor de bewindvoerder, berekend overeenkomstig het Besluit vergoeding bewindvoerder schuldsanering, waarbij in beginsel ervan wordt uitgegaan dat de schuldsaneringsmaatregel drie jaar heeft geduurd, maar de bewindvoerder bij een langere duur dat vergoed krijgt. Deze vergoeding wordt verhoogd met een bedrag van € 543 en de daarover verschuldigde omzetbelasting, dit ter compensatie van de extra werkzaamheden die Wsnp-bewindvoerders moeten uitvoeren;
- c. de afschriften van de boedelrekening.

Voor gedupeerde ouders die zich in een minnelijke schuldregeling bevinden, stelt de schuldhulpverlener een aanvraag tot uitbetaling van de vorderingen op. Deze aanvraag bevat:

- a. het bedrag van de vorderingen binnen de minnelijke schuldregeling;
- b. een berekening van de vergoeding voor de schuldbemiddelaar, gemaximeerd op de vergoeding voor de bewindvoerder bij de Wsnp.

Belangrijk om op te merken is dat de vorderingen voor zowel de gedupeerden in de Wsnp als in een minnelijke schuldregeling verifieerbaar en traceerbaar moeten zijn en de bewindvoerder dan wel schuldhulpverlener daarover desgevraagd verantwoording moet afleggen aan de Belastingdienst/Toeslagen.

Stap 4: Indienen

De aanvragen kunnen door de Wsnp-bewindvoerder worden ingediend bij de Belastingdienst via Cap Inning, Postbus 100, 6400 AC Heerlen. Dit loket is op 4 juni jl. geopend. Het aanleveren van de aanvraag kan ook digitaal via cap.uht.wsnp.msnp@belastingdienst.nl. Dit e-mailadres is alleen geschikt voor het ontvangen van data. In verband met het risico van datalek kunnen er geen data worden teruggestuurd. Inmiddels zijn er 17 aanvragen in Wsnp-zaken door bewindvoerders ingediend. Het loket is op dit moment nog niet geopend voor aanvragen voor gedupeerden in minnelijke trajecten. De verwachting is dat het loket eind augustus zal worden opengesteld voor schuldhulpverleners. Met de VNG en de NVVK is overeengekomen dat gedupeerde ouders in een minnelijk traject dankzij de garantstelling niet langer gehouden worden aan de eisen van een dergelijk traject, zoals het reserveren voor aflossing van de schulden.

Stap 5: Uitbetalen

De Belastingdienst/Toeslagen beslist binnen een termijn van vier weken, conform beleidsbesluit, op de aanvraag middels een beschikking. Uiterlijk vier weken na dagtekening van de beschikking betaalt de Belastingdienst/Toeslagen het vastgestelde bedrag aan de bewindvoerder (in geval van Wsnp-trajecten) of schuldhulpverlener (in geval van minnelijke trajecten). Indien er nog publieke schulden op de aanvraag stonden, ontvangt de Wsnp-bewindvoerder of schuldhulpverlener voor deze schulden kopieën van de beschikking van de publieke organisaties van kwijtschelding. Deze schulden worden immers versneld kwijtgescholden. De Wsnp-bewindvoerder of schuldhulpverlener zorgen voor uitbetaling aan de schuldeisers. Vervolgens kunnen de Wsnp-bewindvoerders een verzoek tot beëindiging bij de rechtbank indienen. Zoals in het debat is aangegeven,

worden schuldeisers niet dubbel uitbetaald als een deel van de vordering al is afgelost. Hier wordt rekening mee gehouden in het traject.

Afsluiting/beëindiging van de verschillende (sanerings)trajecten

Na uitbetaling van de schuldeisers kan de rechtbank het verzoek tot beëindiging van de Wsnp beoordelen en hierover beslissen. De ouder blijft verantwoordelijk voor de uitgesloten schulden zoals benoemd onder het kopje «inventarisatie», hetgeen ook normaal gebruikelijk is. Deze schulden kan en mag de overheid namelijk niet betalen. Minnelijke schuldregelingen van gedupeerden worden afgesloten na uitbetaling van de schuldeisers. Ook hierbij geldt dat de uitgesloten schulden blijven bestaan en door de betrokkenen zelf zullen moeten worden betaald.

In sommige gevallen staat de gedupeerde (ook) onder beschermingsbewind.⁶ Beschermingsbewind kan worden ingesteld door de kantonrechter voor personen die niet ten volle in staat zijn hun vermogensrechtelijke belangen waar te nemen. De gronden voor het instellen van beschermingsbewind zijn iemands lichamelijke of geestelijke toestand, en/of verkwisting of het hebben van problematische schulden. Het afbetalen van de schulden en het beëindigen van een Wsnp- of buitengerechtelijk traject betekent niet per definitie óók de beëindiging van het beschermingsbewind. Dat dient separaat door de rechter geschieden. De gedupeerde kan bij de kantonrechter een verzoek tot opheffing van het beschermingsbewind indienen. De kantonrechter zal per individueel geval beoordelen of iemand kan uitstromen uit beschermingsbewind.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Financiën,
A.C. van Huffelen

⁶ Zoals bedoeld in artikel 1:431 van Burgerlijk Wetboek.